

Geschiedenis van Simpelveld

13

Zoals we uit de vorige overzichten zagen, was het klooster „Val Benoit” een van de „groot grondbezitters” in Simpelveld. Hiertoe behoorde echter ook de abdij Mont Cornillon bij Luik. Uit deze abdij hebben we vanaf 1203 tot 1803 onze pastoors gekregen. 't Is dus vanzelfsprekend dat vele adellijke heren en landeigenaren in de loop der tijden schenkingen en tienden aan de kerk en indirect ook aan de Norbertijner pastoor geschonken hebben. Uit een van de oudste acten over Simpelveld blijkt reeds, dat in 1233 de kloosters Cornillon en Val Benoit een overeenkomst sloten om te „Simpleve” een schuur te bouwen tot 't opbergen der tiendevruchten. Deze schuur bleek al gauw te klein te zijn want in 1247 moest ze reeds vergroot worden. Dat de beide abdijen een schuur samen bouwden, zal wel aan het feit gelegen hebben, dat ze van verschillende landerijen samen de tienden bezaten. In April 1281 op 't feest „Beati Marcus Evangeliste,” verklaarde de edelman Otto de Wickrade en diens neef en pleegzoon Otto, dat zij afstand deden van hun aanspraak op de tienden van Simplovoir en erkenden deze toe aan de abdijen van Cornillon en Val Benoit. De heren van Wickrade waren zeer rijk. Ze bezaten 52 lenen o.a. huis en hoeve Imstenraadt, huis en hoeve Benzenrade, hoeve Keверberg, de hoeve De Dal (In ghen dal), Mingersborne enz.

De schenking die ze aan Val Benoit en Mont Cornillon gedaan hadden betrof vijftien bunders tiendenland bij Soureth gelegen. Tilmanus van Soureth (de pachter op de hoeve) had dit land in leen gehouden van Otto de Wickrade. 't Vruchtgebruik van de hoeve Soureth kwam toen ten goede aan 't gasthuis der stad Aken. Getuigen bij 't opmaken van deze acte waren vele he-

ren uit de omtrek o.a. Johan de Lotbrug (Lotbroek onder Hoensbroek), Gerardus de Schosberg (Schaesberg), Conradus de Wiere (Ter Weyer onder Heerlerheide), Willem van Caldeborn (Carisborg-Caumer), Bercholfus van Benzenrade, Gerardus van Keверberg, Willem van Walhorn en Dirk, genaamd Steijnart. Voor de jonge Otto van Wickrade zegeldé het „diploom” (acte) Dirk van Wickrade, kanunnik te Luyk en te Xanten en Otto's oom Frederic van Wickrade, kanunnik van St. Gereon te Keulen en pastoor van Heerlen. Verder trad nog als getuige op Gerardus de Manso (van den Hove.) Dit was de bewerker van 't land en bewoner van de hofstede van de heer, nadat deze met het zelf bewerken van 't land heeft opgehouden en zich op 'n kasteel heeft teruggetrokken.* De manses omvatte oudtijds 'n twintig morgen land.

In 1260 had er een overeenkomst plaats tussen de twee abdijen tot betaling van 't Cathedratium en 't Obsonium. Het Cathedratium was 'n soort belasting van hoogstens twee goudgulden (solidos) die de diocesaanpriester aan de bisschoppelijke stoel (de Cathedra) moest betalen als teken van onderdanigheid. 't Obsonium was 'n tiendebelasting die in natura betaald moest worden van de kerk van Simpelveld.

In 1287 werd aan de Norbertijnenorde door de bisschop van Luyk de abdij Mont Cornillon onttrokken. Als schadevergoeding hiervoor kregen ze 'n andere hofstede bij Luyk waaruit later de abdij Beaurepart of Bellereditus ontstond. Deze bezat voortaan ook 't patroonaatsrecht over Simpelveld d.w.z. 't recht om de pastoor der parochie te benoemen.

Wordt vervolgd. (H.v.W.)